

**Margita Reiznerová: Peršo karačoňa
Prahate**

(Romano džaniben 1/1995, s. 18-20)

Miri daj mange vakerlas, savi Karačoňa la sas peršo berš. Sar avile Prahate.

Pal e vojna miro dad gejl'a korkoro Prahate te rodel but'i. So o Del na kaml'a, le dades phandle andre, bo pro kales bikenkerlas cigarekl'i. Chudiňa vaš koda trin čhon te bešel. La dake andal e bertena pisind'a, kaj le lel le čhaven, mi avel Prahate. Mri čori daj il'a te rovel: Sar joj d žala korkori andro kajso baro svetos! Mange sas vaj trin čhon, la pheňake štar berš.

La dakere phraleske sas pharo peskera pheňa, mukl'a la romňa, le čhaven, gejl'a mira daha kije Praha. Odoj peske arakhl'a pre stavba but'i. E daj phirelas pal o dad andre bertena.

E daj vakerelas, kaj akor pal e vojna o gadže sas lačhe. Phenelas, te džalas manca pal o drom, ta o gadžija pal o blaki lake čhivkerenas tele renti, love lake andro vast ispidenas.

Duj čhon angle Karačoňa le dades mukle andal e bertena. O ujcus, la dakero phral les il'a ke peste andre but'i, ta sas lenge mište. Šukar kher len sas, bo akor pal e vojna sas mek but čuče khera, ta šaj peske kidne avri, savo ča kamenas.

Al'e so na ačhil'a? O ujcus peske chudňa piraňa, gadža. Paš late sovelas andro kher, malokana avelas khere. Le dadeske na sas mište, kaj les sas piraňi, bo o ujcus dživelas le dadeskera pheňaha. Avka čirla has, kaj but Roma lenas rom űijen „pre čeranki“ – o čhavo il'a romňake čha u kola čhakero phral il'a romňake leskera pheňa. Avka kola duj famil'iji sas zoraleder phandle jekhtane.

Ta sar jekhvar avil'a o ujcus khere, phenel leske o dad: „Janku, so dil'inalos? Pre Slovensko tut

hin romňi, čhave! Dikh, e Karačoňa avel, beš pre mašina, dža pal lende, han len adaj!“

Al'e o ujcus sas čuno matoro, il'a pes le dadeha te dokerel, te gravčinel, kaj jov leskera pheňaha imar na dživla, so jekh aver pro jakha peske čhivenas. O dad chol'asal'il'a, lemad'a le ujcus pal o muj u čhid'a les avri andal o kher. Baro ru šiben maškar lende ačhil'as.

Al'e o ujcus peske varesar diňa e god'i pro than, gejl'a vaš e romňi the hand'a la Prahate. La piraňa mukl'a.

Avil'a o Karačoňakero d'ives. O dad e daj cinkerde pherdo chaben, al'e so olestar, te ča korkore sas? Jekhvar pes o dad kidňa u gejl'a avri. E daj pre leste užarelas, o rom űikhaj. The chol'amen sas, kaj la pre Karačoňa amenca, duje cikne čhajorenca, mukl'a korkora.

Jekhvar so dikhel, so na, o udar phutersal'il'a u andro kher avel o dad le ujcuha the leskera romňaha, le čhavorenca. E daj bares rad'isal'il'a, o dad pre late jakhenca asalas. Pal'is čhid'a thard'i mol: „Janku, so sas, ta sas! Odmukas jekh avreske pre kadi Karačoňa, chas la jekhetane! Ko džanel, či amen dodživaha kodi aver? Dikh, but manuša pes na dodžid'ile, al'e amen dživas! Mangas savore džene le Devles, kaj amen te del odi zor, mi džanas jekh avreske te odmukel. Sar šaj manuš dživel, te na džanel avreske te odmukel?“

Manušeste nane ajso bar pro jilo, sar leskero baripen. Kajča manuš oda bar na dikhel, na džanel abo na kamel te pa'al, kaj e ruš, e chol'i, sa e bibacht avel avri leskere baripnastar. Mi del o Del amenge odi zor, kaj oda bar – amaro baripen – te džanas te čhivel tele pal amare jile! Čačo baripen hin kada, te andre manušeste hin žužo jilo. Ča akor šaj avel barikano the bachtalo.

Miri daj vakerel, kaj kadi peršo Karačoňa
Prahate sas jekhšukareder Karačoňa andre
lakero dživipen.

Adobe PDF Converter 5.0 Unregistered

[pro učitele]

Margita Reiznerová: Peršo karačoňa Prahate

(Romano džaniben 1/1995, s. 18-20)

Miri daj mange vakerlas, savi Karačoňa la sas peršo berš. Sar avile Prahate. [1]

Pal e vojna miro dad gejl'a korkoro Prahate te rodel but'i. So o Del na kaml'a, le dades phandle andre, bo pro kales bikenkerlas cigarekl'i. Chudiňa vaš koda trin čhon te bešel. La dake andal e bertena pisind'a, kaj le lel le čhaven, mi avel Prahate. Mri čori daj il'a te rovel: Sar joj d žala korkori andro kajso baro svetos! Mange sas vaj trin čhon, la pheňake štar berš. [2]

La dakere phraleske sas pharo peskera pheňa, mukl'a la romňa, le čhaven, gejl'a mira daha kije Praha. Odoj peske arakhl'a pre stavba but'i. E daj phirelas pal o dad andre bertena.

E daj vakerelas, kaj akor pal e vojna o gadže sas lače. Phenelas, te džalas manca pal o drom, ta o gadžija pal o blaki lake čhivkerenas tele renti, love lake andro vast ispidenas.

Duj čhon angle Karačoňa le dades mukle andal e bertena. [3] O ujcus, la dakero phral les il'a ke peste andre but'i, ta sas lenge mište. Šukar kher len sas, bo akor pal e vojna sas mek but čuče khera, ta šaj peske kidne avri, savo ča kamenas.

Al'e so na ačhil'a? O ujcus peske chudňa piraňa, gadža. [4] Paš late sovelas andro kher, malokana avelas khere. Le dadeske na sas mi šte, kaj les sas piraňi, bo o ujcus dživelas le dadeskera pheňaha. Avka čirla has, kaj but Roma lenas romňijen „pre čeranki“ – o čhavo i l'a romňake čha u kola čhakero phral il'a rom ňake leskera pheňa. Avka kola duj famil'iji sas zoraleder phandle jekhtane.

Ta sar jekhvar avil'a o ujcus khere, phenel leske o dad: „Janku, so dil'iňalos? Pre Slovensko tut hin romňi, čhave! Dikh, e Karačoňa avel, beš pre mašina, dža pal lende, han len adaj!“

[5] O ujcus sas čuno matoro, il'a pes le dadeha te dokerel, te gravčinel, kaj jov leskera pheňaha imar na dživla, so jekh aver pro jakha peske čhivenas. O dad chol'asal'il'a, lemaďa le ujcus pal o muj u čhid'a les avri andal o kher. Baro ru šiben maškar lende ačhil'as.

Al'e o ujcus peske varesar diňa e god'i pro than, gejl'a vaš e romňi the hand'a la Prahate. La pira ňa mukl'a.

Avil'a o Karačoňakero d'ives. O dad e daj cinkerde pherdo chaben, al'e so olestar, te ča korkore sas? [6] Jekhvar pes o dad kidňa u gejl'a avri. E daj pre leste užarelas, o rom ňikhaj. The chol'amen sas, kaj la pre Karačoňa amenca, duje cikne čhajorenca, mukl'a korkora. [7]

Jekhvar so dikhel, so na, o udar phutersal'il'a u andro kher avel o dad le ujcuh the leskera rom ňaha, le čhavorenca. E daj bares rad'isal'il'a, o dad pre late jakhenca asalas. Pal'is čhid'a thard'i mol: „Janku, [8] so sas, ta sas! Odmukas jekh avreske pre kadi Karačoňa, chas la jekhetane! Ko džanel, či amen dodživaha kodi aver? Dikh, but manuša pes na dodžid'ile, al'e amen dživas! Mangas savore džene le Devles, kaj amen te del odi zor, mi džanas jekh avreske te odmukel. Sar šaj manuš dživel, te na džanel avreske te odmukel?“

Manušeste nane ajso bar pro jilo, sar leskero baripen. Kajča manuš oda bar na dikhel, na džanel abo na kamel te paťal, kaj e ruš, e chol'i, sa e bibacht avel avri leskere baripnastar. Mi del o Del amenge odi zor, kaj oda bar – amaro baripen – te džanas te čhivel tele pal amare jile! Čačo baripen hin kada, te andre manušeste hin žužo jilo. Ča akor šaj avel barikano the bachtalo.

Miri daj vakerel, kaj kadi peršo Karačoňa Prahate sas jekhšukareder Karačoňa andre lakero dživipen.